

Redaktörer: Barbro Hurtig och Carl-Gustaf Wikstrand familjenytt@bohuslaningen.se Tel: 0522-992 25 Fax: 0522-196 34
 Familjeannonser: annons@bohuslaningen.se Tel: 0522-993 00

dagens namn: Irene Irja

Irene kommer från grekiskan och ordet "irene" som betyder "fred". Namnet hade en stark popularitetsperiod mellan 1930 och 1960. Irja kan vara en finsk-ryska form av Irene och har alltså samma ursprung och betydelse.

Kyrkogård, Qing ming.

i dag

I Kina och Hongkong firas Qing Ming. Klart ljus eller De dödas dag som högtiden också kan kallas. Denna dag firas minnet av de avlidna släktingarna. Firandet utmärks inte av sorg utan snarare

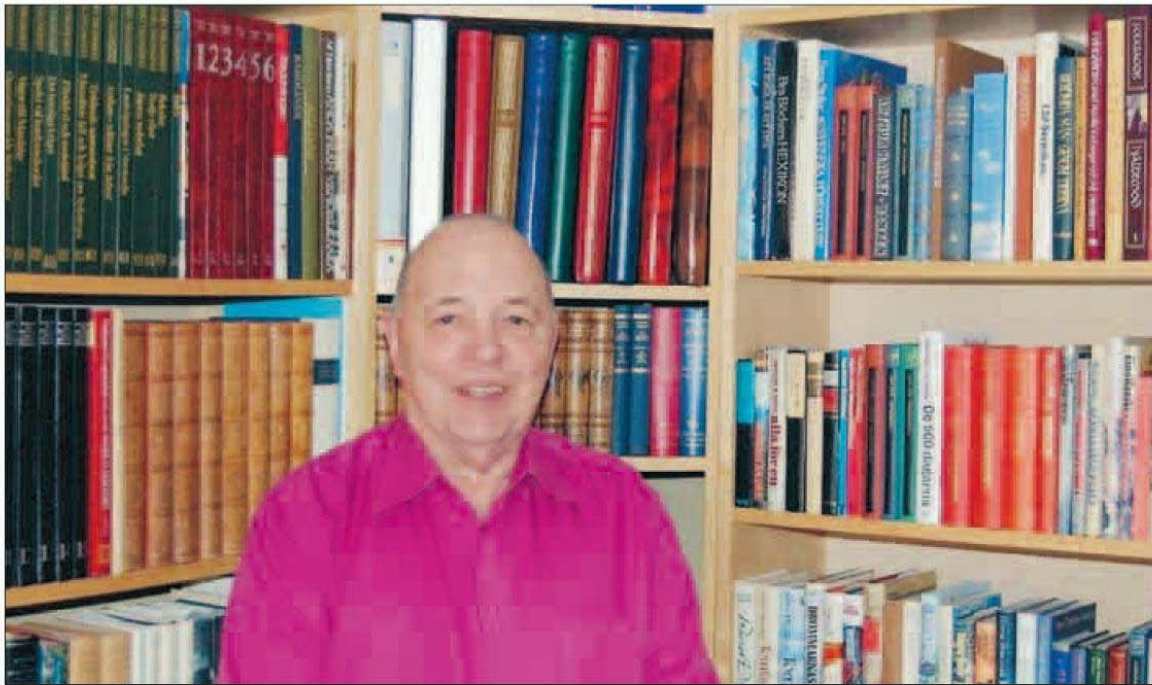
glädjen över minnena. Firandet kan därför ta karnevalsliknande former, även om vikten läggs vid vård av gravarna. Ljus samt rökelse tänds och mat och risvin offras till den dödas andar.

citaten:

När det gäller missförhållanden i det förtutna vill ingen vara konservativ."

Arnold Ljungdahl

Rotar i rötterna. Bjarne Josefsson återvände till Hunnebostrand efter många års arbete på andra orter. Som pensionär ägnar han sig åt sin hembygds historia.

Foto: Terje W Fredh

Han samlar Sotenäsets språk

Att återvända hem och börja forska om hembygden var ett mål för Bjarne Josefsson från Hunnebostrand. I 48 år arbetade han på andra platser. Den 8 april fyller han 70 år.

Han är född och uppväxt i Hunnebostrand. Mamma hade konfekttyraffär och Bjarne fick hjälpa till med att ta emot gods från bland annat den legendariske "Pärekarlsson" i Lysekil. Nu bor han i föräldrarnas busstation, som byggts om till bostadshus. Där familjen i dag har sitt finrum var en gång expeditionen för buss-trafiken, som sköttes av pappan. Bjarne berättar om när sommar-gästerna kom med bussarna, som hämtat dem i Hallinden eller Dingle. Bussarna hade cykelställ fram och bak. Under största bad-gästruschen kom dessutom en lastbil med cyklar och väskor.

Påskfyrrar i varje kvarter

Hunnebostrand var en bra plats för ungdomar att växa upp, menar Bjarne. Påskfirandet var intensivt och varje kvarter hade sina egna påskfyrrar som de stred hårt för att värna. Efter sex år i skola hade Bjarne planer på att ta över mammas affär, men tänkte om. Grannne med busstationen fanns Evert

Olssons elfirna och det gav Bjarne idén att utbilda sej till elektriker.

– Yrkeskolan i Uddevalla var suverän, förklarar Bjarne. Teori och praktik varvades. Vi hade bra lärare och kom ut till Uddevalla-firmorna där erfarna elektriker förde över sina kunskaper till oss elever.

Jobb på kärnkraftverk

Bjarne läste också in realexamen och fortsatte att studera till elektroingenjör i Göteborg. Första jobbet fick han på kärnkraftverket i Studsvik. Då hade han gift sej med Hovenäsflickan Siv, som var sjuk-sköterska på Lysekils lasarett. Kraftverket låg i Nyköping. Paret trivdes bra på östsidan av landet, men när de skulle se vatten fick de åka en mil till grannorten Oxelösund.

En dag fick Bjarne Josefsson se en annons om att Vattenfall behövde en ingenjör som skulle jobba med processuppföljning vid ångkraftverket i Stenungsund. Kraftverket blev riksbeaktat när man använde två amerikabygda krigstankers för att alstra kraft.

1959 startade verket som gav 870 megawatt. Med tiden blev Bjarne platschef, men det stod också klart att det inte var hållbart att elda ett svenskt ångkraftverk med olja.

JUBILAREN

Bjarne Josefsson

Bor: Stationsgatan, Hunnebostrand.

Familj: Makan Siv, barn.

Utbildning: Elektroingenjör.

Arbetat: Kärnkraftverk och Vattenfall.

Sommaren: Sjöbod och båt på Hovenäset.

Fritiden: Säkrar hembygds historia.

Aktuellt: Fyller 70 år den 8 april.

Det lades i malpåse.

Bjarne Josefsson flyttade till Vattenfalls kontor i Stockholm där han arbetade med olika utvecklingsprojekt. Bjarne och hans kollegor gjorde många resor för att utbilda kraftverksfolk i de baltiska länderna.

Under Stenungsundstiden byggde familjen hus på Myggenäs. Där för pendlade Bjarne varje vecka till Stockholm. Hela tiden hade de Bjarnes föräldrahem i Hunnebostrand som sommarbostad.

Tid för hembygden

1985 tog Bjarne över föräldrahemmet som förvandlades från affär, bussexpedition och bostad till ett renodlat bostadshus.

Som pensionär skulle Bjarne Josefsson få mer tid att ägna sig åt forskning om den hembygd

som både han och hustrun från Hovenäset tyckte om. Han blev medlem i ortens bildarkiv och personhistoriska föreningen.

Dirt-track

Själv tog han fram historien om en förening i Hunnebostrand, vilken fanns fram till 1940. Stenfabrikör J W Fredriksson byggde tillsammans med några handlare en jordbana, för dirt-track, i dag speedway. Hunnebostrandsbanan lär ha varit den första riktiga speedwaybanan i Sverige.

– Åkarna körde på tunn kolstybb, berättar Bjarne. Det rök något hemskt när det var torka. Publiken klippte håll i programmen för att se, resten skyddade ansiktet från den vassa kolstybben.

Det hölls många tävlingar och orten hade många duktiga åkare. En av dessa var från Fjällbacka och hette Erik Pihlqvist. Honom träffade Bjarne och han kunde berätta om föreningens historia, som annars kanske skulle gått förlorad.

Bjarnes klippböcker är tjocka. Han har skrivit många artiklar om människor och företagselster han upplevt.

När han återvände till Hunnebostrand, konstaterade han att folk inte pratade så mycket på dialekt som förr. Bjarne tyckte att

Sotenäset borde ha en dialektbok. Kring sig samlade han intresserade från olika kommunelar.

Dialektgrupp

1999 bildades en dialektgrupp. Ett 40-tal företag ställde upp med bidrag för tryckning.

– Vi använde oss av listor med dialektord som man tog fram redan på 20-talet, berättar Bjarne. Gruppen gjorde också en CD-skiva, där folk från orten läste på bygdemål. Bland uppläggarna finns Bo Andersson, Astrid Rössel, Erik Gerbo, Bertil Berntsson, Bengt Hjelms, Bertil Martinsson och Astrid Wilhelmsson. Boken blev en betydande framgång och en andra upplaga har tryckts.

Bjarnes arbetsrum är fyllt med historiskt material i olika stadier. Han har mycket mer att skriva om framöver. Både lust och ork finns.

Terje W Fredh
0522-992 25

Några gamla Sotenäsord

lity (ofog)

Grånåge (fisknäs)

Brannte (randig)

Sköldra (vårusta båt)

Rabällsk (mycket arg)

Skälrug (havstulpaner)